

STORTINGET

Innst. 206 S

(2019–2020)

Innstilling til Stortinget
fra justiskomiteen

Dokument 8:175 S (2018–2019)

Innstilling fra justiskomiteen om Representantforslag fra stortingsrepresentant Une Bastholm om å innføre obligatorisk ID-merking av hund og katt

---

Til Stortinget

Bakgrunn

I dokumentet fremmes følgende forslag:

- «1. Stortinget ber regjeringen fremme forslag om å innføre obligatorisk ID-merking av hunder og katter.
2. Stortinget ber regjeringen utrede en obligatorisk ordning for generell ID-merking av andre familiedyr i Norge.»

Det vises til dokumentet for nærmere begrunnelse for forslagene.

Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Zaineb Al-Samarai, lederen Lene Vågslid og Maria Aasen-Svensrud, fra Høyre, Ingunn Foss, Peter Frølich og Frida Melvær, fra Fremskrittspartiet, Per-Willy Amundsen og Kari Kjønnaas Kjos, fra Senterpartiet, Jenny Klinge og Emilie Enger Mehl, fra Sosialistisk Venstreparti, Solveig Skaugvoll Foss, og fra Venstre, Solveig Schytz, viser til Dokument 8:175 S (2018–2019) Representantforslag om å innføre obligatorisk ID-merking av hund og katt. Komiteen viser også til

vedlagte brev av 3. oktober 2019 fra Landbruks- og matdepartementet.

Komiteen merker seg at forslagsstiller i sin begrunnelse for forslaget viser til at et enstemmig storting i mars 2017 ba regjeringen om å vurdere behovet for å innføre obligatorisk ID-merking av hunder (jf. Innst. 198 S (2016–2017) og vedtak nr. 526 (2016–2017)). Regjeringen viste den gang til at om lag 80 pst. av alle hunder allerede er merket. I Prop. 1 S (2017–2018) ble det avklart at regjeringen ikke ville innføre merking, da dyre- og folkehelsegevinsten var antatt å ikke være stor nok.

Komiteen merker seg også at forslagsstiller viser til at en effekt ved obligatorisk ID-merking er at det blir enklere for frivillige, politiet og Mattilsynet å forene et bortkommet dyr med sin rette eier.

Komiteen merker seg at forslagsstiller fremhever at en obligatorisk ID-merking er et verktøy for videre å kunne sikre lovregulering av avl, oppdrett og omsetning av familiedyr. Komiteen viser til at et påbud om ID-merking vil kunne spare ressurser for blant annet politi, viltneemnd, Mattilsynet, veterinær og frivillige organisasjoner.

Komiteen merker seg at forslagsstiller mener det er naturlig å utrede obligatorisk ID-merking også for andre dyr i menneskers eierskap, med unntak av insekter og fisk. Dette gjelder altså både burfugler (ringmerking), reptiler, gnagere, ildere og kaniner.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre deler forslagsstillernes oppfatning om at dyr har en egenverdi ut over det å være til nytte for mennesker. En slik anerkjennelse er en viktig stadfestelse av en sivilisert holdning til dyrene som har vært til menneskets glede og hjelp i årtuse-

ner. Respektfull behandling av dyr er en viktig verdi, og vår anerkjennelse av dyrenes posisjon må komme til uttrykk i politikken som føres, der dette er naturlig. Disse medlemmer viser til at vi har en egen dyrevelferdslov som stadfester dyrenes egenverdi og hvilke plikter som påfaller mennesker når det kommer til dyr. Disse medlemmer viser til at vi har en hjelpeplikt overfor syke og skadede dyr, vi har en varslingsplikt dersom det fattes mistanke om at dyr blir utsatt for mishandling, vi har klare forbud mot å utøve vold mot dyr, og vi har strenge regler for alle som driver dyrehold. Det medfølger videre et straffeansvar for brudd på disse reglene og pliktene.

Disse medlemmer viser videre til at regjeringen arbeider med å opprette dyrepoliti i flere politidistrikt. To avdelinger for dyrepoliti ble etablert i Innlandet og Vest politidistrikt i 2019. De andre dyrepolitienhetene ligger i Øst, Sør-Vest og Trøndelag politidistrikt. En ny enhet skal etableres i Troms politidistrikt i løpet av 2020. Disse medlemmer mener dette er et viktig arbeid for å hindre mishandling av dyr og øke dyrevelferden. Det er også viktig å stanse dyrekriminalitet av hensyn til å forebygge annen kriminalitet siden dyremishandling ofte kan utvikle seg til ny og annen kriminalitet, som for eksempel vold mot mennesker.

Disse medlemmer mener at ytterligere tiltak for å bedre dyrevelferden må være effektive. Det er allerede i dag svært mange ansvarlige dyreeiere som merker dyrene sine. Disse medlemmer vil oppfordre til at denne praksisen forsetter. Disse medlemmer viser videre til at et pålegg om ID-merking vil være ressurskrevende for politiet og Mattilsynet å håndheve. Derfor er det viktig at et pålegg som dette utredes for å kartlegge dette i et kost/nytte-perspektiv. Disse medlemmer viser til at Landbruks- og matdepartementet har bedt Mattilsynet om å foreta en utredning for å kartlegge nytten satt opp mot kostnadene ved et pålegg om ID-merking av hunder. Disse medlemmer ønsker å avvente Mattilsynets utredning.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti støtter forslagsstillernes bekymring for dyrs velferd og rettsvern. Hunder er dyr som i stor grad er avhengige av sine eiere for å kunne ha det bra. De er også ofte kostbare i anskaffelse, og man antar at opptil 80 pst. av alle nyanskaffede hunder i dag allerede blir ID-merket. En slik merking koster i dag mellom kr 1 000 og kr 1 500, noe som ikke er en stor kostnad sett opp mot anskaffelse. Disse medlemmer støtter derfor et krav om ID-merking av hund, betalt av eier.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet mener at når det gjelder ID-merking av katter, vil utgangspunktet være noe annerledes. For det første

er få katter ID-merket i dag sammenlignet med hunder. Videre er kostnaden for ID-merking det samme som for hund, noe som i mange tilfelle vil være mye høyere enn anskaffelseskostnaden for selve katten. Det kan også hevdes at katter ikke på samme måte er avhengige av sine eiere for å kunne fungere.

Disse medlemmer vil vise til at for at utfordringen med «løskatter» skal reduseres nevneverdig, er det nødvendig med kastrering og sterilisering av katter som er svært virile. Grunnen til dette er at det ved en obligatorisk ID-merking kan få den konsekvens at eier i realiteten kan bli ansvarliggjort for avlaving av uønskede kattunger hos veterinær, som kan bli mange og som koster en del. Dette er fordi det kan bli vanskeligere å gi bort kattunger når det kan koste de som mottar dem, opp mot kr 3 000 for nødvendig merking og sterilisering ved overtakelse av katten. Disse medlemmer setter også spørsmålsteget ved å ha lovkrav som dagens systemer neppe klarer å håndheve. Det er viktig at et slikt krav ikke bare blir et resultat av signalpolitikk, men faktisk adresserer formålet med reglene. Disse medlemmer er skeptiske til om det er mulig når det gjelder obligatorisk ID-merking av katter og andre kjæledyr, slik situasjonen er i dag.

Disse medlemmer støtter derfor ikke denne delen av forslag 1, men mener spørsmålet om ID-merking av katter bør inngå som en del av utredningen som angis i forslag 2 om ID-merking av alle familiedyr i Norge.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet viser til den pågående utredningen fra Mattilsynet vedørende ID-merking av hunder. Disse medlemmer er bekymret for utfordringene knyttet til import av gatehunder med ukjent helsestatus, samt at innførsel av andre dyr kan være en utfordring med tanke på smitte og sykdommer. Disse medlemmer peker likevel på at det kan være vanskelig å håndheve et eventuelt nasjonalt påbud om ID-merking, og at tiltaket vil ha begrenset nytteverdi veid opp mot andre hensyn. Etter en avveining av praktisk gjennomføring og nytteeffekt mener disse medlemmer at en nasjonal pålagt ID-merking av hund og katt ikke bør innføres på nåværende tidspunkt. Disse medlemmer mener det er hensiktsmessig å avvente utredningen fra Mattilsynet før det eventuelt vurderes å innføre et krav om ID-merking. Disse medlemmer understreker at det er ønskelig å oppfordre til frivillig merking av hund og katt, men at det nå er for tidlig med et nasjonalt påbud.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti mener representanten fra Miljøpartiet De Grønne her tar opp et viktig tema. Dette medlemmer mener at dyrs moralske status må beskyttes, og viser til dyrevelferdslovens stadfesting av dyrs egenverdi uavhengig av nytteverdien de måtte ha for mennesker.

Dette medlem viser til at det finnes et for stort omfang av hjemløshet og vanskjøtsel, og at det er nødvendig med nye virkemidler for å motvirke dette. Dette medlem er derfor positiv til forslag om å innføre obligatorisk ID-merking av hund og katt.

Dette medlem registrerer at omtrent 80 pst. av alle hunder allerede er ID-merket, og at regjeringen i 2017 viste til dette som grunnlag for å avvise forslaget den gang. Dette medlem vil hevde at obligatorisk ID-merking uansett vil være nyttig for å gi myndigheter og frivillige mulighet til å forene eier med bortkomment dyr.

Dette medlem er også positiv til å innføre obligatorisk ID-merking av katt. Dette medlem er klar over at det finnes bekymringer om at dette kan innebære uheldige konsekvenser for enkeltpersoner. Obligatorisk ID-merking vil for eksempel kunne føre til at flere ser det nødvendig å kastre eller sterilisere svært virile katter fordi man kan bli ansvarliggjort for kostnadene knyttet til avlving av kattunger. Dette medlem viser imidlertid til at nødhjelp til dyr ikke skal dekkes av finner, men av Mattilsynet i henhold til forskrift. Om denne forskrift ikke fungerer som tiltenkt, bør dette gjennomgås på egnet vis.

Dette medlem viser videre til at det ved innføring av obligatorisk ID-merking for katt kan bli vanskeligere å gi bort kattunger når det kan gi mottaker økte kostnader for nødvendig merking og sterilisering. Dette medlem mener imidlertid at å heve terskelen for å gi bort katter er et poeng i seg selv fordi det vil kunne føre til at flere voksne katter blir kastret. Dette medlem viser også til at obligatorisk ID-merking sannsynligvis vil ha den normgivende effekten med mer ansvarlige katteeiere. Kattene bør ID-merkes før de ankommer nytt hjem, og dermed vil man få bukt med at katter gis bort til uansvarlige eiere.

Dette medlem vil til slutt vise til at umerkede katter ikke trenger å avlives. I dag håndteres disse av dyrevelferdsorganisasjonene, og slik bør det fortsette å være. Men i dag bruker disse organisasjonene enorme ressurser på å lete etter eierne til umerkede katter – noe som er helt unødvendig. Får vi på plass obligatorisk ID-merking av katt, slipper organisasjonene å bruke flere uker på å lete etter potensiell eier før omplassering.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti vil derfor fremme følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen fremme forslag om å innføre obligatorisk ID-merking av hunder.»

«Stortinget ber regjeringen utrede en obligatorisk ordning for generell ID-merking av andre familiedyr i Norge.»

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen fremme forslag om å innføre obligatorisk ID-merking av katter.»

Forslag fra mindretall

Forslag fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti:

Forslag 1

Stortinget ber regjeringen fremme forslag om å innføre obligatorisk ID-merking av hunder.

Forslag 2

Stortinget ber regjeringen utrede en obligatorisk ordning for generell ID-merking av andre familiedyr i Norge.

Forslag fra Sosialistisk Venstreparti:

Forslag 3

Stortinget ber regjeringen fremme forslag om å innføre obligatorisk ID-merking av katter.

Komiteens tilråding

Komiteens tilråding fremmes av medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Senterpartiet og Venstre.

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til representantforslaget og rår Stortinget til å gjøre følgende

vedtak:

Dokument 8:175 S (2018–2019) – Representantforslag fra stortingsrepresentant Une Bastholm om å innføre obligatorisk ID-merking av hund og katt – vedtas ikke.

Oslo, i justiskomiteen, den 24. mars 2020

Lene Vågslid

leder

Emilie Enger Mehl

ordfører

**DET KONGELIGE
LANDBRUKS- OG MATDEPARTEMENT**

Statsråden

Justiskomiteen
Stortinget
Postboks 1700 Sentrum
0026 OSLO

Deres ref

Vår ref

Dato

19/1613-

3. oktober 2019

Svar – Dokument 8:175 S (2018–2019) - Representantforslag fra stortingsrepresentant Une Bastholm om å innføre obligatorisk ID-merking av hund og katt

Jeg viser til brev av 18. september 2019 fra Stortingets justiskomite der det bes om en vurdering fra Justis- og beredskapsdepartementet (JD) av representantforslaget fremsatt i Dokument 8:175 S (2018–2019) om å innføre obligatorisk ID-merking av hund og katt. Brevet ble videresendt på e-post 20. september 2019 fra JD til Landbruks- og matdepartementet som rette fagmyndighet til å besvare det aktuelle forslaget.

Det fremmes to forslag:

1. Stortinget ber regjeringen fremme forslag om å innføre obligatorisk ID-merking av hunder og katter.
2. Stortinget ber regjeringen utrede en obligatorisk ordning for generell ID-merking av andre familiedyr i Norge.

Representanten Bastholm viser til at spørsmålet om obligatorisk ID-merking av hunder ble vurdert og avvist i 2017, men at det siden den gang, ifølge Dyrebeskyttelsen, har vært en sterk økning i antallet hjemløse dyr. Hun viser også til at det er en rekke andre land som har innført krav om ID-merking av hund i løpet av det siste tiåret.

Min vurdering

Jeg er enig med representanten Bastholm i at identitetsmerking av kjæledyr støtter flere viktige hensyn.

Da Stortinget ba regjeringen om å vurdere spørsmålet om innføring av obligatorisk ID-merking i 2017, var dette hovedsakelig med utgangspunkt i bekymringer for folke- og

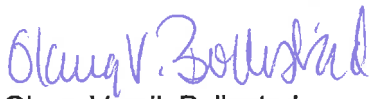
dyrehelsen fordi det var sett en tendens til økende import av gatehunder med til dels ukjent helsestatus. Men, som forslagsstiller er inne på, er det også andre hensyn som er relevante. Dette er bakgrunnen for at departementet i sommer sendte et brev til Mattilsynet med oppdrag om å utrede et generelt krav om ID-merking og registrering av hund. Departementet ønsker bl.a. en beskrivelse av hvilke formål et krav om obligatorisk ID-merking av hund vil kunne oppfylle og en vurdering av kost/nytte ved et eventuelt slikt krav. En betydelig andel av norske hunder ID-merkes allerede uten at det foreligger et offentlig krav om dette.

Når det gjelder katter, er det en generell oppfordring fra både departementet og Mattilsynet til alle katteeiere om å merke kattene sine. Dette støtter jeg. Departementet mottar jevnlig henvendelser med oppfordring om å innføre krav om dette i forskrift. Et eventuelt offentlig pålegg om ID-merking av kjæledyr gir imidlertid noen utfordringer.

Det vil være vanskelig å vinne aksept for kravet og vilje til etterlevelse hos mange dyreeiere, det vil være vanskelig å håndheve, det finnes få sanksjonsmuligheter og håndheving vil kreve en del ressurser fra myndighetene. Dette er altså spørsmål både om praktisk gjennomføring samt om kostnader opp mot nytteeffekten en vil se av tiltaket. En innføring av offentlig krav om identitetsmerking av katt ser jeg derfor ikke som aktuelt nå. Heller ikke når det kommer til andre kjæledyr, mener jeg at det er tiden for å utrede dette.

Jeg vil på bakgrunn av det som er anført ovenfor, anbefale at Stortinget ikke støtter forslagene til anmodningsvedtak i denne saken, men avventer den utredningen som er satt i gang for å få bedre kunnskap om kost- og nytteverdi av et eventuelt krav om obligatorisk ID-merking av hunder.

Med hilsen

Olaug Vervik Bollestad

